

TRIBUNAL DE COMPTES D'ANDORRA

Informe relatiu als treballs de fiscalització
corresponents al tancament de l'exercici 2013, de
FORCES ELÈCTRIQUES D'ANDORRA

Maig del 2014

ÍNDEX

---

1. INTRODUCCIÓ	4
1.1. Objecte i abast	4
1.2. Metodologia	4
1.3. Marc jurídic	5
1.4. Organització i control intern	5
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	7
2.1. Pressupost de l'exercici	7
2.1.1. Pressupost inicial	7
2.1.2. Modificacions pressupostàries	8
2.2. Liquidació del pressupost	9
2.2.1. Ingressos patrimonials	10
2.2.2. Passius financers	10
2.2.3. Despeses de personal	10
2.2.4. Despeses en béns corrents i serveis	11
2.2.5. Despeses financeres	11
2.2.6. Inversions reals	12
2.2.7. Transferències de capital	12
2.2.8. Actius financers	12
2.2.9. Passius financers	13
2.3. Comptes anuals	14
2.3.1. Immobilitzat	20
2.3.2. Immobilitzat financer	21
2.3.3. Existències	21
2.3.4. Deutors	22
2.3.5. Tresoreria i comptes financers	22
2.3.6. Fons propis	23
2.3.7. Ingressos a distribuir en diversos exercicis	23
2.3.8. Provisions per a riscos i despeses	23
2.3.9. Deutes a llarg termini	23
2.3.10. Creditors a curt termini	24
2.4. Estat del romanent de tresoreria	25
2.5. Contractació pública	26
2.6. Altres aspectes a destacar	26
2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals	28
3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS	33
4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS	33
5. CONCLUSIONS	34
6. AL·LEGACIONS	34
7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES	44

Abreviacions

LGFP:	Llei general de les finances publiques
LCP:	Llei de contractació pública
PGCP:	Pla general de comptabilitat pública

1. INTRODUCCIÓ

1.1. Objecte i abast

D'acord amb l'article 8 de la Llei del Tribunal de Comptes, de 13 d'abril de 2000, correspon a aquest Òrgan la fiscalització externa de la gestió econòmica, financera i comptable dels organismes autònoms o entitats de dret públic o parapúblic, integrades, entre d'altres, per Forces Elèctriques d'Andorra (en endavant FEDA).

La fiscalització de FEDA forma part dels treballs de fiscalització per a l'exercici 2013, d'acord amb les competències que té atribuïdes aquest Tribunal.

Aquesta actuació suposa la realització d'una auditoria de regularitat (financera i de compliment) de l'activitat economicofinancera de l'esmentada entitat, desenvolupada en l'exercici 2013.

La liquidació de comptes de FEDA corresponent a l'exercici 2013 objecte d'aquesta fiscalització va ser lliurada al Tribunal de Comptes el 31 de març de 2014 i consta, entre altres, de la documentació següent: gestió comptable d'ingressos i despeses (liquidació del pressupost), gestió comptable de tresoreria, gestió comptable del patrimoni, balanç, compte del resultat economicopatrimonial i memòria, que inclou el quadre de finançament amb la nota conciliant el resultat comptable de l'exercici amb els recursos procedents de les operacions, i l'estat del romanent de tresoreria.

Aquesta documentació anava acompanyada d'un informe d'auditoria encarregat per la pròpia entitat. Els criteris, principis i regles d'auditoria a tenir en compte per la realització d'aquests treballs, que d'acord amb l'article 5.4 de la Llei del Tribunal de Comptes s'han de demanar al Tribunal de Comptes prèviament a la contractació dels mateixos, han estat demanats amb posterioritat a la seva contractació.

1.2. Metodologia

El treball s'ha realitzat d'acord amb els Principis i Normes d'Auditoria del Sector Públic, i ha consistit en la realització d'aquelles proves selectives i revisions de procediments que s'han considerat necessàries en cada cas per a l'examen de les diferents àrees.

L'actuació portada a terme ha estat una auditoria de regularitat, que inclou una auditoria de legalitat o compliment i una auditoria financera, amb els següents objectius:

- Verificar si l'activitat economicofinancera de FEDA s'ha desenvolupat de conformitat amb les normes, disposicions i directrius que li són d'aplicació
- Verificar si els comptes anuals i altres estats financers de FEDA expressen la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, del resultat economicopatrimonial i de l'execució del pressupost, i que la informació economicofinancera es presenti d'acord als principis comptables que li són d'aplicació

No obstant això, en la mesura que s'han detectat en la fiscalització, en l'informe es posen de manifest incidències i conclusions que tenen a veure amb la gestió, és a dir, que indiquen si la gestió econòmicofinancera s'ha portat a terme amb criteris d'eficàcia, eficiència i economia.

Han estat objecte de la present fiscalització els fets generats per FEDA en l'exercici 2013 encara que, quan ha calgut per tenir incidència en l'exercici fiscalitzat, també ho han estat els d'exercicis anteriors i posteriors, abordant tant els aspectes comptables i pressupostaris com els patrimonials, així com els d'organització i control intern existents en l'entitat. Al mateix temps, també s'ha verificat si es compleix amb la legalitat vigent en la gestió dels recursos públics.

No s'han dut a terme procediments específics, tendents a localitzar fets posteriors que poguessin afectar l'exercici fiscalitzat. No obstant això, en aquells casos en els quals s'ha comptat amb evidència d'algun tipus, originada amb posterioritat a la data de tancament dels exercicis, s'ha fet referència als mateixos a l'informe.

El treball de camp a les dependències de l'ens fiscalitzat va concloure el 28 de maig de 2014.

1.3. Marc jurídic

La legislació que regula l'activitat econòmicofinancera, pressupostària i comptable de FEDA en el període fiscalitzat es conté, fonamentalment, en les següents disposicions:

- Llei de creació de FEDA, de 14 de gener de 1988, i modificacions posteriors
- Codi de l'Administració, de 29 de març de 1989
- Llei general de les finances públiques, de 19 de desembre de 1996
- Decret de 27 de gener de 1999 pel qual s'aprova el Pla general de la comptabilitat pública
- Llei de contractació pública, de 9 de novembre de 2000
- Llei 35/2012, del 13 de desembre, del pressupost per a l'exercici del 2013

1.4. Organització i control intern

El control intern és un procés integral de l'organització, responsabilitat dels òrgans de govern i direcció de l'entitat, dissenyat per afrontar els riscos i per aportar una seguretat raonable que en la consecució de la missió de l'ens s'assoleixen els objectius de:

- Execució ordenada ètica, econòmica, eficient i efectiva de les operacions
- Compliment de les obligacions de responsabilitat
- Compliment de les lleis i regulació aplicable
- Salvaguarda dels recursos per evitar pèrdues, mal ús o danys

En els treballs de fiscalització s'han estudiat i avaluat aquells procediments del control intern que hem considerat necessaris atenent l'abast i la naturalesa del treball, sense que l'esmentat estudi hagi pretès identificar necessàriament totes les debilitats que puguin existir, motiu pel qual no expressem una opinió sobre el sistema de control intern de l'entitat. No obstant això, en el transcurs de l'informe es detallen aquelles observacions i recomanacions que han de possibilitar la millora dels procediments de control intern de l'entitat.

Els òrgans de govern de FEDA són el consell d'administració i el director.

La gestió financera i pressupostària és responsabilitat del director d'administració i finances, juntament amb la cap de control de gestió i la cap de comptabilitat.

Està sotmesa a control financer en els termes establerts pels articles 39 i concordants de la Llei general de les finances públiques. Aquest control és dut a terme per part de la intervenció delegada del Govern.

Utilitza un aplicatiu pressupostari i comptable pel registre de les operacions economicofinanceres.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

2.1. Pressupost de l'exercici

2.1.1. Pressupost inicial

El pressupost inicial de l'exercici presenta les següents xifres a nivell de capítols:

Pressupost de despeses	Pressupost inicial	Pressupost d'ingressos	Pressupost inicial
1. Despeses de personal	5.893.354	1. Impostos directes	-
2. Despeses corrents	40.347.001	2. Impostos indirectes	-
3. Despeses financeres	740.171	3. Taxes i altres ingressos	-
4. Transferències corrents	-	4. Transferències corrents	-
Despeses corrents	46.980.527	5. Ingressos patrimonials	60.228.964
6. Inversions reals	28.953.329	Ingressos corrents	60.228.964
7. Transferències de capital	1.828.873	6. Venda d'inversions	-
8. Actius financers	-	7. Transferències de capital	-
9. Passius financers	2.520.292	8. Romanent de tresoreria	-
Despeses de capital	33.302.495	9. Passius financers	20.054.058
Total pressupost despeses	80.283.022	Ingressos de capital	20.054.058
		Total pressupost ingressos	80.283.022

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió efectuada es desprenen les següents observacions:

Anivellament del pressupost inicial

L'entitat anivella el seu pressupost incorporant, com a previsions inicials d'ingressos, un endeutament de 20.054.058 euros.

D'acord amb el que es detalla en l'apartat 2.2, atès que aquesta operació no resulta expressament aprovada en l'articulat de la Llei de pressupost de l'exercici del 2013, ni s'ha assignat a la parapública, per part del Govern, part de la capacitat d'endeutament que la Llei de pressupost de l'exercici del 2013 li atribueix, aquest recurs no pot ser considerat com a suficient per a finançar el pressupost.

2.1.2. Modificacions pressupostàries

El quadre següent resumeix les modificacions pressupostàries que s'han tramitat durant l'exercici que han donat lloc a les previsions definitives que s'han liquidat:

Estat de despeses i ingressos del pressupost

	Pressupost inicial	Reconduïts	Modificacions	Pressupost final
1. Despeses de personal	5.893.354	38.834	-	5.932.188
2. Despeses corrents	40.347.001	555.559	-	40.902.560
3. Despeses financeres	740.171	-	-450.000	290.171
6. Inversions reals	28.953.329	4.598.534	-2.743.665	30.808.198
7. Transferències de capital	1.828.873	-	993.547	2.822.420
8. Actius financers	-	-	2.743.665	2.743.665
9. Passius financers	2.520.292	-	115.626	2.635.918
TOTAL DESPESES	80.283.022	5.192.927	659.173	86.135.122
5. Ingressos patrimonials	60.228.964	-	543.547	60.772.511
8. Romanents de tresoreria	-	-	-	-
9. Passius financers ingressos	20.054.058	5.192.927	115.626	25.362.611
TOTAL INGRESSOS	80.283.022	5.192.927	659.173	86.135.122
RESULTAT DE LES PREVISIONS PRESSUPOSTÀRIES	-	-	-	-

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió efectuada s'han posat de manifest les següents incidències:

Crèdits reconduïts d'exercicis anteriors al 2012

L'article 15.4 B)d) de la LGFP permet que puguin ser incorporats a l'exercici següent "crèdits pressupostaris que emparin compromisos de despesa corrent concrets i que, per causes justificades, no s'hagin pogut realitzar durant el propi exercici".

En conseqüència, els crèdits que financen els compromisos de despesa corrent adquirits en un exercici poden ser incorporats, justificadament, a l'exercici següent d'aquell en el que s'han compromès.

S'ha observat que segueixen figurant com a crèdits reconduïts anteriors a l'exercici 2012, els següents:

Núm. comanda	Posició pressupostària	Data entrega comanda	Import reconduït
4500009421	21315	29/12/2008	101.319
Total			101.319

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2. Liquidació del pressupost

El resum dels imports retuts per l'ens es recullen en els quadres següents:

CAPÍTOL		(1) PRESSUPOST FINAL	AUTORITZAT/ COMPROMÈS 2013	(2) LIQUIDAT 2013	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	COBRAT 2013	(4) LIQUIDAT 2012	(5) VARIACIÓ 2013-2012 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2013-2012 (6)=(5)/(4)
5	Ingressos patrimonials	60.772.511	58.482.709	58.482.709	96,23%	58.482.709	56.942.589	1.540.120	2,70%
	Ingressos corrents	60.772.511	58.482.709	58.482.709	96,23%	58.482.709	56.942.589	1.540.120	2,70%
9	Passius financers	25.362.611	8.463.625	8.463.625	33,37%	8.463.625	283.583	8.180.042	2.884,53%
	Ingressos de capital	25.362.611	8.463.625	8.463.625	33,37%	8.463.625	283.583	8.180.042	2.884,53%
Total pressupost ingressos		86.135.122	66.946.334	66.946.334	77,72%	66.946.334	57.226.172	9.720.162	16,99%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

CAPÍTOL		(1) PRESSUPOST FINAL	AUTORITZAT 2013	COMPROMÈS 2013	(2) LIQUIDAT 2013	% EXECUCIÓ (3)=(2)/(1)	PAGAT 2013	(4) LIQUIDAT 2012	(5) VARIACIÓ 2013-2012 (5)=(2)-(4)	% VARIACIÓ 2013-2012 (6)=(5)/(4)
1	Despeses de personal	5.932.188	5.597.592	5.597.592	5.594.757	94,31%	5.578.816	5.504.321	90.436	1,64%
2	Despeses corrents	40.902.560	36.667.125	36.665.266	36.116.083	88,30%	35.397.000	39.407.985	-3.291.902	-8,35%
3	Despeses financeres	290.171	215.150	215.150	215.150	74,15%	215.150	347.037	-131.887	-38,00%
	Despeses corrents	47.124.920	42.479.867	42.478.008	41.925.990	88,97%	41.190.966	45.259.343	-3.333.353	-7,37%
6	Inversions reals	30.808.198	12.256.340	12.150.217	4.791.040	15,55%	4.023.431	10.009.880	-5.218.841	-52,14%
7	Transferències de capital	2.822.420	2.822.420	2.822.420	2.822.420	100,00%	2.822.420	13.815	2.808.605	20.330,11%
8	Actius financers	2.743.665	2.743.665	2.743.665	2.743.665	100,00%	2.743.665	-	2.743.665	100,00%
9	Passius financers	2.635.918	1.723.378	1.723.378	1.723.378	65,38%	1.723.378	1.489.709	233.670	15,69%
	Despeses de capital	39.010.202	19.545.804	19.439.680	12.080.504	30,97%	11.312.895	11.513.404	567.100	4,93%
Total pressupost despeses		86.135.122	62.025.671	61.917.688	54.006.494	62,70%	52.503.861	56.772.748	-2.766.254	-4,87%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.1. Ingressos patrimonials

Al tancament de l'exercici 2013, la liquidació del pressupost del capítol d'ingressos patrimonials, presentava el següent resum:

INGRESSOS PATRIMONIALS		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
53	Interessos de comptes bancaris	41.893	-	41.893	4.605	-37.288	10,99%
530	Comptes bancaris	41.893	-	41.893	4.605	-37.288	10,99%
57	Resultat d'operacions comercials	60.187.071	543.547	60.730.618	58.478.104	-2.252.514	96,29%
571	Vendes de béns	-	-	-	303	303	-
572	Prestació de serveis	60.104.412	543.547	60.647.959	58.389.984	-2.257.975	96,28%
573	Altres ingressos	82.659	-	82.659	87.817	5.158	106,24%
5	Ingressos patrimonials	60.228.964	543.547	60.772.511	58.482.709	-2.289.802	96,23%

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.2. Passius financers

Els moviments realitzats en aquest epígraf han estat els següents:

PASSIUS FINANCERS		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
91	Préstecs bancs	19.775.000	5.192.927	24.967.927	8.000.000	-16.967.927	32,04%
913	Préstecs i pòlisses	19.775.000	5.192.927	24.967.927	8.000.000	-16.967.927	32,04%
94	Dipòsits rebuts	279.058	115.626	394.684	463.625	68.941	117,47%
940	Dipòsits rebuts	279.058	115.626	394.684	463.625	68.941	117,47%
9	Passius financers	20.054.058	5.308.553	25.362.611	8.463.625	-16.898.986	33,37%

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.3. Despeses de personal

La liquidació del pressupost del present capítol es resumeix en el quadre adjunt:

DESPESES DE PERSONAL		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
11	Personal fix	4.891.187	-8.219	4.882.968	4.602.647	-280.321	94,26%
110	Remuneracions bàsiques i altres del personal fix	4.891.187	-8.219	4.882.968	4.602.647	-280.321	94,26%
13	Personal eventual	23.733	8.219	31.953	31.953	-	100,00%
130	Remuneracions bàsiques i altres del personal eventual	23.733	8.219	31.953	31.953	-	100,00%
16	Quotes de prestació i despeses socials	978.434	38.834	1.017.267	960.158	-57.109	94,39%
160	Quotes seguretat social	695.648	-	695.647	662.594	-33.053	95,25%
161	Prestacions socials	146.250	-	146.250	139.042	-7.208	95,07%
163	Despeses socials del personal	136.536	38.834	175.370	158.522	-16.848	90,39%
1	Despeses de personal	5.893.354	38.834	5.932.188	5.594.757	-337.431	94,31%

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.4. Despeses en béns corrents i serveis

El resum de les operacions que s'han registrat en el transcurs de l'exercici és el següent:

DESPESES EN BÈNS CORRENTS I SERVEIS		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
20	Lloguers	26.129	3.000	29.129	28.884	-245	99,16%
200	Lloguer terrenys	-	3.000	3.000	3.000	-	100,00%
202	Lloguer edificis i altres construccions	26.129	-	26.129	25.884	-245	99,06%
21	Reparació, manteniment i conservació	2.395.354	331.035	2.726.389	2.216.781	-509.608	81,31%
212	Edificis i altres construccions	550.377	122.919	673.295	654.431	-18.864	97,20%
213	Maquinària, instal·lacions i equipaments	1.503.577	44.810	1.548.387	1.158.587	-389.800	74,83%
214	Material de transport	30.000	5.400	35.400	35.339	-61	99,83%
215	Mobiliari i estris	6.000	-	6.000	-	-6.000	-
216	Equips d'informàtica	305.400	157.906	463.306	368.425	-94.881	79,52%
22	Material, subministraments i altres	37.916.507	219.544	38.136.052	33.859.476	-4.276.576	88,79%
220	Material d'oficina	114.000	-17.235	96.765	96.014	-751	99,22%
221	Subministraments corrents	101.337	15.877	117.214	109.507	-7.707	93,42%
222	Comunicacions	180.672	-	180.672	154.108	-26.564	85,30%
223	Transport	15.600	-	15.600	14.795	-805	94,84%
224	Primes d'assegurances	482.553	-55.791	426.761	417.529	-9.232	97,84%
225	Tributs	639.592	-	639.592	226.462	-413.130	35,41%
226	Altres serveis	498.988	-7.589	491.399	476.873	-14.526	97,04%
227	Treballs realitzats per altres empreses	568.700	617.973	1.186.673	994.317	-192.356	83,79%
228	Subministraments per vendes a tercers	35.315.065	-333.691	34.981.374	31.369.870	-3.611.504	89,68%
23	Indemnitzacions per serveis	9.011	1.980	10.991	10.943	-48	99,56%
230	Reemborsament de dietes	1.600	116	1.716	1.715	-1	99,94%
231	Locomoció	7.411	1.864	9.275	9.227	-48	99,48%
2	Despeses en béns corrents i serveis	40.347.001	555.559	40.902.560	36.116.083	-4.786.477	88,30%

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.5. Despeses financeres

El resum de les operacions pressupostàries de les despeses financeres que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

DESPESES FINANCERES		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
31	De préstecs	738.031	-450.389	287.642	215.150	-72.492	74,80%
310	Interessos de préstecs	738.031	-450.389	287.642	215.150	-72.492	74,80%
33	De comptes corrents	2.140	389	2.529	-	-2.529	-
330	Interessos de comptes corrents	2.140	-	2.140	-	-2.140	-
350	Diferències de canvi	-	389	389	-	-389	-
3	Despeses financeres	740.171	-450.000	290.171	215.150	-75.021	74,15%

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.6. Inversions reals

El resum de les operacions pressupostàries de les inversions que s'han produït durant l'exercici fiscalitzat és el següent:

INVERSIONS REALS		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
60	Inversions noves	27.931.810	1.536.377	29.468.188	4.227.971	-25.240.217	14,35%
600	Terrenys i béns naturals	6.000.000	95.370	6.095.370	294.614	-5.800.756	4,83%
602	Edificis i altres construccions	1.100.000	35.312	1.135.312	233.718	-901.594	20,59%
603	Maquinària, instal·lacions i equipaments	20.551.810	1.342.996	21.894.807	3.539.160	-18.355.647	16,16%
604	Material de transport	70.000	51.947	121.947	46.361	-75.586	38,02%
605	Mobiliari i material de despatx	10.000	-	10.000	5.921	-4.079	59,21%
606	Material informàtic	200.000	10.753	210.753	108.197	-102.556	51,34%
64	Immobilitzat immaterial	1.021.519	318.492	1.340.011	563.069	-776.942	42,02%
64010	Estudis de noves aplicacions informàtiques	71.419	1.872	73.291	5.730	-67.561	7,82%
64030	Real. est. Projectes investigació	550.000	-120.574	429.426	-	-429.426	-
64050	Aplicacions informàtiques	400.100	437.194	837.294	557.339	-279.955	66,56%
6	Inversions reals	28.953.329	1.854.869	30.808.198	4.791.040	-26.017.158	15,55%

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.7. Transferències de capital

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
75	Transferències de capital al Govern	1.828.873	993.547	2.822.420	2.822.420	-	100,00%
750	Transferències de capital	1.828.873	993.547	2.822.420	2.822.420	-	100,00%
7	Transferències de capital	1.828.873	993.547	2.822.420	2.822.420	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.8. Actius financers

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

ACTIUS FINANCERS		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
82	Adquisició d'accions	-	2.743.665	2.743.665	2.743.665	-	100,00%
820	Adquisició accions sect. públic	-	2.743.665	2.743.665	2.743.665	-	100,00%
8	Actius financers	-	2.743.665	2.743.665	2.743.665	-	100,00%

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de FEDA
(Imports en euros)

2.2.9. Passius financers

Els imports pressupostats i liquidats al tancament de l'exercici són:

PASSIUS FINANCERS		PRESSUPOST INICIAL 2013	MODIF.	(1) PRESSUPOST FINAL 2013	(2) LIQUIDAT 2013	VARIACIÓ (3)=(2)-(1)	% EXECUCIÓ (2)/(1)
91	Amortització de préstecs	2.240.164	-	2.240.164	1.327.625	-912.539	59,26%
913	Préstec bancari	2.240.164	-	2.240.164	1.327.625	-912.539	59,26%
94	Devolucions dipòsits	280.128	115.626	395.753	395.753	-	100,00%
940	Devolucions dipòsits	280.128	115.626	395.753	395.753	-	100,00%
9	Passius financers	2.520.292	115.626	2.635.918	1.723.378	-912.539	65,38%

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3. Comptes anuals

Balanç

ACTIU	31/12/2013	31/12/2012
A) IMMOBILITZAT	150.260.610	150.812.808
II. Immobilitzacions immaterials	3.489.018	3.341.695
1. Immobilitzacions immaterials	17.269.175	14.417.296
6. Amortitzacions	-13.780.157	-11.075.602
III. Immobilitzacions materials	141.515.735	144.958.921
1. Terrenys i construccions	64.524.102	64.328.323
2. Instal·lacions tècniques i maquinària	154.582.479	153.294.625
4. Altre immobilitzat	3.873.763	5.841.109
5. Amortitzacions	-81.464.609	-78.505.136
V. Inversions financeres permanents	5.255.858	2.512.192
1. Cartera de valors a llarg termini	5.255.858	2.512.192
B) DESPESES A DISTRIBUIR	724.855	780.919
C) ACTIU CIRCULANT	23.958.901	11.237.131
I. Existències	995.345	1.192.141
1. Comercials	1.090.796	1.280.470
6. Provisions	-95.451	-88.329
II. Deutors	7.118.868	6.967.574
1. Deutors pressupostaris	6.516.267	6.571.615
4. Administracions Públiques	602.601	395.959
III. Inversions financeres temporals	6.750.000	-
3. Fiances i dipòsits constituïts a curt termini	6.750.000	-
IV. Tresoreria	9.094.502	3.077.416
V. Ajustaments per periodificació	187	-
TOTAL ACTIU	174.944.367	162.830.858

PASSIU	31/12/2013	31/12/2012
A) FONS PROPIS	131.211.499	125.409.067
II. Reserves	122.586.647	116.000.999
IV. Resultats de l'exercici	8.624.853	9.408.068
1. Resultat de l'exercici	8.624.853	9.408.068
B) INGRESSOS A DISTRIBUIR	8.994.137	9.467.473
C) PROVISIONS PER A RISCOS I DESPESES	3.690.401	3.957.150
D) CREDITORS A LLARG TERMINI	18.023.016	12.123.977
II. Altres deutes a llarg termini	18.023.016	12.123.977
1. Deutes amb entitats de crèdit	16.613.451	10.802.195
2. Altres deutes	29.962	5.799
4. Fiances i dipòsits rebuts a llarg termini	1.379.603	1.315.983
E) CREDITORS A CURT TERMINI	13.025.314	11.873.191
II. Deutes amb entitats de crèdit	2.169.397	1.308.279
1. Préstecs i altres deutes	2.169.397	1.308.279
III. Creditors	10.632.763	10.327.573
1. Creditors pressupostaris	8.635.974	8.426.712
2. Creditors no pressupostaris	19.289	322
3. Creditors per Adm. de rec. compte d'altres ens públ.	-	989.193
4. Administracions Públiques	1.977.501	911.346
IV. Ajustaments per periodificació	223.153	237.340
TOTAL PASSIU	174.944.367	162.830.858

Font: FEDA
(Imports en euros)

Nota: En l'actiu del balanç, l'epígraf de "3. Fiances i dipòsits constituïts a curt termini", en realitat es correspondria a l'epígraf "2. Altres inversions i crèdits a curt termini".

Compte del resultat economicopatrimonial

	Realitzat 12-2013	Pressupostat 12-2013	Realitzat 12-2012	% Var. Real./ Press	% Var. Real 2013/2012
A) DESPESES	52.060.663	54.497.699	49.739.582	-4,5%	4,7%
1.Reducció d'existències de productes acabats i en curs de fabr.	-	-	60.129	-	-100,0%
2. Aprovisionaments	31.846.073	36.440.065	36.557.831	-12,6%	-12,9%
a) Consum de mercaderies	31.846.073	36.440.065	36.557.831	-12,6%	-12,9%
i) Compra d'energia	31.322.605	35.310.065	35.470.273	-11,3%	-11,7%
ii) Altres subministraments	523.468	1.130.000	1.087.558	-53,7%	-51,9%
3. Despeses de gestió ordinària, de funcionament dels serveis i de prestacions socials	18.769.778	17.366.016	12.785.296	8,1%	46,8%
a) Despeses de personal	5.425.184	5.807.319	5.287.265	-6,6%	2,6%
a1) Sous, salaris i similars	4.762.589	5.111.671	4.645.356	-6,8%	2,5%
a2) Càrregues socials	662.595	695.648	641.909	-4,8%	3,2%
b) Prestacions socials	238.329	76.280	232.224	212,4%	2,6%
c) Dotacions per a amortitzacions d'immobilitzat i variacions de fons de provisió per a reparacions	8.191.602	6.294.544	7.325.253	30,1%	11,8%
c1) Dotacions per a amortitzacions	8.191.602	6.294.544	7.220.488	30,1%	13,4%
c2) Variació de provisió per a reparacions	-	-	104.765	-	-100,0%
d) Variació de provisió de tràfic	7.122	-	24.167	-	-70,5%
d1) Variació de provisió d'existències	7.122	-	24.167	-	-70,5%
e) Altres despeses de gestió	4.689.978	4.387.705	3.691.749	6,9%	27,0%
e1) Serveis exteriors	4.463.516	4.154.010	3.464.780	7,5%	28,8%
e2) Tributs	226.462	233.694	226.969	-3,1%	-0,2%
f) Despeses financeres i assimilables	217.564	800.168	355.712	-72,8%	-38,8%
f1) Per deutes	215.150	800.168	347.037	-73,1%	-38,0%
f3) Altres despeses financeres	2.414	-	8.675	-	-72,2%
g) Variació de les provisions d'inversions financeres	-	-	-4.131.075	-	-100,0%
5. Pèrdues i despeses extraordinàries	109.857	-	232.481	-	-52,7%
c) Despeses extraordinàries	109.857	-	232.481	-	-52,7%
7. Impost sobre beneficis	667.477	691.618	103.845	-3,5%	542,8%
a) Impost diferit s/beneficis	667.477	691.618	103.845	-3,5%	542,8%
Benefici	8.624.853	7.269.737	9.398.750	18,6%	-8,2%

	Realitzat 12-2013	Pressupostat 12-2013	Realitzat 12-2012	% Var. Real./ Press	% Var. Real 2013/2012
B) INGRESSOS	60.018.039	61.767.436	59.138.331	-2,8%	1,5%
1. Vendes i prestacions de serveis	58.996.325	60.302.362	57.546.610	-2,2%	2,5%
a) Vendes	58.178.357	58.690.784	56.696.658	-0,9%	2,6%
b) Prestació de serveis	817.968	1.611.578	849.952	-49,2%	-3,8%
4. Altres ingressos en gestió ordinària	925.466	1.465.074	1.490.042	-36,8%	-37,9%
b) Treballs realitzats per a l'entitat	645.681	1.445.000	1.465.986	-55,3%	-56,0%
c) Altres ingressos de gestió	275.180	-	2.469	-	11.046,5%
c2) Excés de provisions de riscos i despeses	179.355	-	-	-	-
c3) Aplicació de provisions per riscos i despeses	95.825	-	2.469	-	3.781,5%
f) Altres interessos i ingressos assimilats	4.605	20.074	21.587	-77,1%	-78,7%
f1) Altres interessos	4.605	20.074	21.587	-77,1%	-78,7%
5. Transferències i subvencions	2.604	-	-	-	-
b) Subvencions corrents	2.604	-	-	-	-
6. Beneficis i ingressos extraordinaris	93.643	-	101.680	-	-7,9%
d) Ingressos extraordinaris	93.643	-	101.680	-	-7,9%

Font: FEDA

(Imports en euros)

Nota: El total de les despeses de l'epígraf "A) DESPESES" per 52.060.663 euros és erroni, al haver-se sumat per duplicat el concepte "7. Impost sobre beneficis"; el total correcte seria de 51.393.186 euros.

Quadre de finançament

FONS APLICATS	2013	2012
1. Rec. aplicats en oper. de gestió	43.176.882	46.338.818
b) Aprovisionaments	31.846.073	36.617.960
c) Serveis exteriors	4.463.516	3.464.780
d) Tributs	226.462	226.969
e) Despeses de personal	5.425.184	5.287.265
f) Prestacions socials especials	154.375	149.711
h) Despeses financeres	215.150	347.029
i) Altres pèrdues de gestió	171.016	117.092
j) Dotació provisions d'actius circulants	7.629	24.167
k) Impost sobre beneficis	667.477	103.845
4. Adq. i altres altes d'immobilitzat	7.639.405	10.021.505
b) Immobilitzats immaterials	818.639	1.703.178
c) Immobilitzats materials	4.077.101	8.318.327
d) Immobilitzacions financeres	2.743.665	-
6. Cancel. o traspàs a curt de deutes a llarg	2.598.698	1.711.113
b) Per préstecs rebuts	2.188.744	1.331.694
c) Altres conceptes	409.954	379.419
7. Provisions per riscos i despeses	56.538	122.104
8. Pagament de dividends	2.822.420	13.815
TOTAL APLICACIONS	56.293.943	58.207.355
Excés d'Orígens sobre Aplicacions	11.569.648	892.317
1. Rec. procedents d'aplicac. de gestió	59.032.073	58.363.431
a) Vendes	58.196.863	56.737.325
g) Ingressos financers	4.605	21.587
h) Altres ingressos de gestió	734.780	1.602.049
i) Provisions aplicades actives	95.825	2.470
4. Cobraments pendents d'aplicació	333.781	425.077
6. Deutes a llarg termini	8.497.737	311.164
b) Préstecs rebuts	8.000.000	-
c) Altres conceptes	497.737	311.164
TOTAL ORÍGENS	67.863.591	59.099.672
Excés d'Aplicacions sobre Orígens		

Font: FEDA
(Imports en euros)

Variació del capital circulant

	31/12/2013	
	Augments	Disminucions
1. Existències	-	196.795
2. Deutors	151.293	-
3. Creditors	-	305.190
4. Inversions financeres temporals	6.750.000	-
5. Deutes amb entitats de crèdit	-	861.119
7. Tresoreria	6.017.086	-
8. Ajustaments per periodificació	14.373	-
TOTAL	12.932.752	1.363.104
VARIACIÓ DEL CAPITAL CIRCULANT	11.569.648	

	31/12/2012	
	Augments	Disminucions
1. Existències	-	745.488
2. Deutors	1.272.719	-
3. Creditors	2.011.233	-
5. Deutes amb entitats de crèdit	-	78.307
7. Tresoreria	-	1.527.300
8. Ajustaments per periodificació	-	40.539
TOTAL	3.283.951	2.391.634
VARIACIÓ DEL CAPITAL CIRCULANT	892.317	

Font: FEDA
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat de l'exercici i el resultat procedent de les operacions

	31/12/2013	
	Augments	Disminucions
Resultat procedent de les operacions	15.855.191	
- Dotació a les amortitzacions d'immobilitzats i provisions		8.191.602
- Ingressos a distribuir traspassats a resultat	807.118	
- Despeses a distribuir traspassades a resultat		56.064
- Dotacions fons de pensions		30.304
- Dotació provisió consum empleats		-
- Excés provisió de riscos	240.514	
TOTAL	1.047.632	8.277.970
Resultat de l'exercici	8.624.853	

Font: FEDA
(Imports en euros)

Conciliació entre el resultat economicopatrimonial i el resultat pressupostari
Exercici 2013

Resultat pressupostari	12.939.840
Partides incloses en el resultat Pressupostari i no en el Financer	
Despeses Pressupostaris	12.198.201
(+) Inversions	4.791.040
(+) Dividends	2.822.420
(+) Prestacions socials	117.697
(+) Devolució préstecs	1.327.625
(+) Devolució de dipòsits	395.753
(+) Inversions financeres	2.743.665
Ingressos pressupostaris	-8.783.220
(-) Serveis nous a l'abonat reals	-319.595
(-) Préstecs rebuts	-8.000.000
(-) Dipòsits rebuts	-463.625
Partides incloses en el resultat Financer i no en el Pressupostari	
Despeses econòmiques	-9.585.398
(-) Amortitzacions i provisions	-8.191.602
(-) Provisió Existències	-7.629
(-) Despeses excepcionals	-109.857
(-) Despesa corrent fons pensions	-56.064
(-) Dotació provisió pensions	-27.890
(-) Despesa financera fons pensions	-2.414
(-) Diferència periodificacions despeses corrents	3
(-) Material per producció d'immobilitzat	-522.467
Productes econòmics	1.855.431
(+) Serveis nous a l'abonat (sense periodificacions)	807.118
(+) Producció immobilitzat	645.681
(+) Ingressos excepcionals	89.099
(+) Transfer despeses	95.825
(+) Subministrat no facturat	38.353
(+) Excés Provisió Inversió financera II/t	179.355
Total	-4.314.987
Resultat financer	8.624.853

Font: FEDA

(Imports en euros)

Nota: En l'epígraf de "Despeses econòmiques" del quadre anterior l'entitat no ha incorporat el literal de l'impost sobre beneficis per un import de 667.478 euros, fet que no afecta el total consignat.

De la revisió dels estats i comptes retuts es desprenen les següents observacions:

Aplicació del Pla general de comptabilitat pública

El Pla general de comptabilitat pública del Principat d'Andorra és d'obligatori compliment, en els termes previstos per la Llei general de les finances públiques. L'entitat ha efectuat per a l'exercici 2013 una presentació dels estats i comptes anuals d'acord amb el que preveu el Pla general de comptabilitat pública.

Tanmateix, durant l'exercici, no utilitza les parts segona i tercera del Pla en la seva integritat, és a dir, la totalitat del quadre de comptes i les definicions i relacions comptables, previstes en el mateix.

2.3.1. Immobilitzat

Els moviments d'immobilitzat que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

	Actiu Inicial	Fix Inicial	En Curs Inicial	Altes 2013	Traspassos 2013	Baixes 2013	Actiu Final	Fix Final	En Curs Final
Immobilitzat Immaterial	14.417.296	14.417.296	-	818.639	2.100.566	-67.326	17.269.175	17.008.217	260.958
Total Immobilitzat Immaterial	14.417.296	14.417.296	-	818.639	2.100.566	-67.326	17.269.175	17.008.217	260.958
Terrenys	4.629.681	4.629.681	-	2.611	-	-	4.632.293	4.629.681	2.611
Edificis	24.266.181	24.178.943	87.238	87.870	-	-	24.354.051	24.297.586	56.465
Infraestructures	35.432.460	34.466.640	965.820	108.596	-3.298	-	35.537.758	35.521.500	16.258
Alta Tensió	20.799.935	10.153.238	10.646.697	567.120	-38.033	-	21.329.023	15.847.299	5.481.724
Telecontrol i mesura	1.930.624	1.930.624	-	711.762	-971	-	2.641.415	1.929.680	711.734
Equips Electromecànics	28.025.721	27.740.587	285.134	344.198	1.414	-	28.371.333	27.796.881	574.451
Mitja Tensió	26.473.033	25.149.432	1.323.601	381.928	-	-1.123.204	25.731.757	24.992.148	739.609
E.T.	12.075.598	11.935.811	139.787	82.334	-	-702.901	11.455.032	11.341.727	113.305
Baixa Tensió	10.142.110	9.829.782	312.328	346.138	-	-376.827	10.111.422	9.891.199	220.223
Quadres i Comptadors	5.622.208	5.530.302	91.906	269.731	-	-155.345	5.736.594	5.602.281	134.312
Cogeneració	31.382	-	31.382	45.599	-	-	76.981	-	76.981
Panells fotovoltaics	115.005	115.005	-	-	-	-	115.005	115.005	-
Dispatching	130.881	130.881	-	-	971	-971	130.881	130.881	-
E.T.R.	47.948.128	44.450.883	3.497.245	902.107	38.033	-5.231	48.883.037	46.046.194	2.836.843
Altres immobilitzats	5.841.109	5.841.109	-	233.134	-2.098.681	-101.798	3.873.763	3.838.693	35.071
Total Immobilitzat Material	223.464.057	206.082.918	17.381.139	4.083.128	-2.100.566	-2.466.276	222.980.343	211.980.756	10.999.588
TOTAL IMMOBILITZAT	237.881.353	220.500.214	17.381.139	4.901.767	-	-2.533.603	240.249.518	228.988.973	11.260.545

Font: FEDA
(Imports en euros)

Els moviments de les amortitzacions que s'han produït durant l'exercici es resumeixen de la següent manera:

	Amort. Acum Inicial	Dotació 2013	Traspassos 2013	Baixes 2013	Amort. Acum Final
Immobilitzat Immaterial	11.075.602	1.000.165	1.771.716	-67.326	13.780.157
Total Immobilitzat Immaterial	11.075.602	1.000.165	1.771.716	-67.326	13.780.157
Terrenys	-	-	-	-	-
Edificis	6.307.542	568.617	-	-	6.876.159
Infraestructures	6.814.137	758.994	-	-	7.573.131
Alta Tensió	7.547.769	250.474	-	-	7.798.242
Telecontrol i mesura	1.261.325	94.292	-	-	1.355.617
Equips Electromecànics	10.929.283	609.829	-	-	11.539.112
Mitja Tensió	13.910.123	912.335	-	-1.123.204	13.699.254
E.T.	7.715.783	362.573	-	-702.901	7.375.455
Baixa Tensió	5.097.800	382.472	-	-376.827	5.103.445
Quadres i Comptadors	2.866.885	300.753	-	-155.345	3.012.292
Cogeneració	-	-	-	-	-
Panells fotovoltaics	479	5.750	-	-	6.229
Dispatching	130.881	-	-	-	130.881
E.T.R.	12.162.822	1.888.332	-	-174	14.050.980
Altres immobilitzats	3.760.307	1.057.018	-1.771.716	-101.798	2.943.811
Total Immobilitzat Material	78.505.136	7.191.437	-1.771.716	-2.460.248	81.464.609
TOTAL IMMOBILITZAT	89.580.738	8.191.602	-	-2.527.574	95.244.766

Font: FEDA
(Imports en euros)

2.3.2. Immobilitzat financer

El quadre de moviments de l'immobilitzat financer es resumeix de la manera següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2012	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2013
Carta de valors	2.512.192	2.743.665	-	5.255.858
Total	2.512.192	2.743.665	-	5.255.858

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.3. Existències

A 31 de desembre de 2013 l'epígraf d'existències presenta el següent desglossament:

Descripció	Saldo a 31/12/2013	Saldo a 31/12/2012	Variació
Materials per a consum i reposició	1.090.796	1.280.470	-189.674
Provisió per a depreciació d'existències	-95.451	-88.329	-7.122
Total	995.345	1.192.141	-196.796

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les següents observacions:

Compres de material

Les compres de material no associades inicialment a un projecte d'inversió o a manteniment no són imputades al pressupost en el moment de l'adquisició sinó en el moment en que surten del magatzem per a la seva utilització. Així, per a l'exercici 2013 l'import de les compres que no s'ha imputat al pressupost en el moment de realitzar-se ha estat de 453.886 euros. Aquesta pràctica és contrària al que disposa l'article 31 de la LGFP, la qual requereix que les despeses siguin finançades amb càrrec a les previsions dels respectius pressupostos des del moment en que la despesa s'autoritza. A la vegada, aquesta pràctica no permet garantir l'acompliment del principi d'especialitat quantitativa requerit a l'article 15 de la mateixa Llei.

2.3.4. Deutors

El desglossament de l'epígraf de deutors segons el balanç de situació retut es resumeix en el quadre següent:

Descripció	Saldo a 31/12/2013	Saldo a 31/12/2012	Variació
Clients directes	4.816.180	4.919.273	-103.093
Energia pendent de facturar	1.622.184	1.583.830	38.354
Clients morosos	112.122	106.942	5.180
Provisió per insolvències	-34.218	-38.431	4.213
Administracions públiques	602.600	395.959	206.641
Total	7.118.868	6.967.575	151.294

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.5. Tresoreria i comptes financers

L'entitat ha presentat el següent compte de tresoreria:

Descripció	
Saldo tresoreria 31-12-2012	3.077.416
- Pagaments de pressupost 2013	53.747.394
+ Cobraments de pressupost 2013	67.126.955
+/- Operacions extrapressupostàries 2013	-612.475
Total	15.844.502
Saldo tresoreria 31-12-2013	15.844.502

Font: FEDA
(Imports en euros)

El quadre adjunt recull la situació de la tresoreria al tancament de l'exercici:

Descripció	Saldo a 31/12/2013	Saldo a 31/12/2012	Variació
Dipòsits a termini	6.750.000	-	6.750.000
Caixa	5.677	6.770	-1.093
Comptes corrents	9.088.825	3.070.646	6.018.179
Total	15.844.502	3.077.416	12.767.086

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.6. Fons propis

El desglossament de l'epígraf de fons propis segons el detall dels comptes retuts és el següent:

Descripció	Resultats d'exercicis anteriors	Resultat de l'exercici	Dividends acompte	Total
Saldo al 31/12/12	116.000.999	9.408.068	-	125.409.067
Distribució resultats exercici 2012:				
A reserves	9.408.068	-9.408.068	-	-
A dividends	-2.822.420	-	-	-2.822.420
Pèrdues i guanys	-	8.624.853	-	8.624.853
Dividend acompte	-	-	-	-
Saldo al 31/12/13	122.586.647	8.624.853	-	131.211.499

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.7. Ingressos a distribuir en diversos exercicis

Les variacions que s'observen en els corresponents comptes comptables han estat:

Descripció	Saldo a 31/12/2012	Altes	Traspàs a resultats	Saldo a 31/12/2013
Ingressos a distribuir en diversos exercicis	9.467.473	333.781	-807.118	8.994.137
Total	9.467.473	333.781	-807.118	8.994.137

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.8. Provisions per a riscos i despeses

A 31 de desembre de 2013, l'import de les provisions per a riscos i despeses presenten el següent detall:

Descripció	Saldo a 31/12/2012	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2013
Provisió fons de pensions	2.334.245	30.304	-235.894	2.128.655
Provisió consum empleats	418.140	173.220	-234.379	356.981
Provisió grans reparacions	1.204.765	-	-	1.204.765
Total	3.957.150	203.524	-470.273	3.690.401

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

2.3.9. Deutes a llarg termini

Els moviments d'aquest compte es mostren en la següent taula:

Descripció	Saldo a 31/12/2012	Altes	Baixes	Saldo a 31/12/2013
Bestretes de clients	1.315.983	450.369	-386.749	1.379.603
Préstec LL/T	10.802.195	8.337.363	-2.526.107	16.613.451
Proveïdors llarg termini	5.799	29.962	-5.799	29.962
Total	12.123.977	8.817.693	-2.918.654	18.023.016

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es posa de manifest el següent:

Endeutament formalitzat sense autorització legal expressa

L'entitat manté un endeutament, formalitzat en exercicis precedents i en l'exercici 2013, el qual no ha estat expressament aprovat en l'articulat de les lleis de pressupost dels exercicis respectius, ni s'ha assignat a la parapública, per part del Govern, part de la capacitat d'endeutament que les diferents lleis de pressupost li han atribuït, contravenint-se, d'aquesta manera, el que disposa l'article 52 de la LGFP.

2.3.10. Creditors a curt termini

Aquesta rúbrica comptable presenta el següent detall:

Descripció	Saldo a 31/12/2013	Saldo a 31/12/2012	Variació
Deutes amb entitats de crèdit	2.169.397	1.308.279	861.118
Pòlissa de crèdit	2.169.397	1.308.279	861.118
Creditors	10.632.763	10.327.573	305.190
1. Creditors pressupostaris	8.635.974	8.426.712	209.262
Proveïdors	3.090.653	3.805.996	-715.343
Factures no rebudes	5.553.843	4.630.907	922.936
Embalatges i envasos	-8.594	-10.254	1.660
Deutes servituds	72	64	8
2. Creditors no pressupostaris	19.289	322	18.967
Retenció mútua interna	19.289	322	18.967
3. Creditors per administració de recursos per compte d'altres ens públics	1.977.499	1.900.539	76.960
Cànon Govern	-	989.193	-989.193
Ministeri Finances creditor impostos indirectes	124.153	390.206	-266.053
Retenció cotització salarial	58.702	50.112	8.590
Administracions públiques	1.794.645	471.028	1.323.617
4. Dividends a pagar	-	-	-
Ajustaments per periodificació	223.153	237.340	-14.187
Total	13.025.314	11.873.191	1.152.123

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat en deriven les observacions següents:

Factures pendents de rebre a la data del tancament

De la revisió efectuada es desprèn que s'ha donat el tractament de despesa del pressupost a aquelles quantitats comptabilitzades en concepte de factures de proveïdors pendents de rebre. D'acord amb el principi d'anualitat regulat a l'article 14 i els procediments de gestió regulats a l'article 31.d) de la LGFP l'entitat no hauria de reconèixer aquestes obligacions. A 31 de desembre de 2013, el saldo del compte era de 5.553.843 euros, dels quals, 4.758.968 euros es liquiden abans de 31 de gener de 2014, per la qual cosa s'ha imputat indegudament al pressupost de despeses per un import de 794.875 euros.

Ajustaments per periodificació

Els treballs per compte de clients corresponents a l'extensió o modificació de la xarxa de distribució que queden incorporats a l'immobilitzat de FEDA es comptabilitzen quan entren en funcionament, al compte corresponent d'immobilitzat amb contrapartida a ingressos a distribuir en diferents exercicis. Mentre la inversió no està en ús, es comptabilitza amb càrrec al compte d'immobilitzat en curs i amb contrapartida al compte d'ajustaments per periodificació. A 31 de desembre de 2013 els treballs en curs per compte de clients pendents de finalitzar ascendeixen a un import de 223.153 euros.

Atesa la naturalesa de l'operació, aquests imports haurien de figurar, també, en el compte d'ingressos a distribuir en diferents exercicis, malgrat no es comenci a aplicar a resultats fins l'entrada en funcionament de la inversió.

2.4. Estat del romanent de tresoreria

Els imports retuts en aquest document per FEDA són els següents:

Estat del romanent de tresoreria	31/12/2013	31/12/2012
1 (+) Drets pendents de cobrament	6.350.943	6.418.674
(+) del pressupost corrent	6.471.958	6.781.209
(+) de pressupostos tancats	-	-
(+) d'operacions no pressupostaries	-38.353	-286.064
(-) de cobrament dubtós	-82.662	-76.471
(-) drets cobrats pendents d'aplicació definitiva	-	-
2 (-) Obligacions pendents de pagament	-13.025.314	-11.873.191
(+) del pressupost corrent	10.724.236	6.939.259
(+) de pressupostos tancats	2.301.078	3.944.740
(+) d'operacions no pressupostaries	-	989.193
(-) obligacions pagades pendents d'aplicació definitiva	-	-
3 (+) Fons líquids	15.844.502	3.077.416
I Romanent de tresoreria afectat		
II Romanent de tresoreria no afectat	9.170.132	-2.377.101
III ROMANENT DE TRESORERIA TOTAL (1-2+3)=(I+II)	9.170.132	-2.377.101

Font: FEDA
(Imports en euros)

De la revisió d'aquest apartat es desprenen les següents observacions:

Càlcul del romanent de tresoreria

El càlcul del romanent de tresoreria que presenta FEDA difereix del que resultaria d'aplicar el regulat en el PGCP. Així, com es detalla a la nota 2.3.10, l'entitat enregistra en el seu pressupost les despeses suportades, pendents de rebre la factura a la data del tancament de l'exercici, per import de 794.875 euros. Derivat de l'anterior, aquest import figura a l'estat del romanent de tresoreria com a despeses pendents de pagament, quan no era procedent fer-ho.

Així mateix, en les obligacions pendents de pagament figuren inclosos imports que tindran el seu reflex pressupostari en l'exercici posterior com els corresponents a la reclassificació dels préstecs a curt termini per import de 2.169.397 euros, i els ajustos per periodificació per 223.153 euros.

Amb els esmentats ajustos el romanent de tresoreria a 31 de desembre del 2013 quedaria en 12.357.557 euros.

Detall de la informació presentada en l'estat del romanent

Contràriament al requerit pel PGCP, l'entitat no detalla determinada informació en l'estat del romanent de tresoreria. Així, els drets pendents de cobrament i les obligacions pendents de pagament no es presenten diferenciant els que provenen del pressupost corrent, dels saldos que tenen el seu origen en l'execució de pressupostos anteriors, i els pendents de cobrament i de pagament no es presenten degudament separats dels que tenen naturalesa pressupostària dels que no tenen aquesta condició.

2.5. Contractació pública

No s'han observat incidències relatives a la contractació pública.

2.6. Altres aspectes a destacar

Així mateix, de la revisió efectuada s'han observat els següents aspectes a mencionar:

Manca de control pressupostari

La disposició addicional quarta de la Llei 35/2012, del 13 de desembre, del pressupost per a l'exercici del 2013, estableix, entre d'altres disposicions, *que el Govern pot aprovar, mitjançant un reglament, anualment i durant el primer trimestre de l'any posterior a l'any de tancament pressupostari, a proposta de la Intervenció General amb la conformitat prèvia del ministre encarregat de les finances, un programa de control pressupostari que determini les entitats parapúbliques o de dret públic, les societats públiques participades per l'Administració general amb incidència sobre les finances públiques i les entitats privades que reben subvencions, préstecs, avals i altres ajuts a càrrec del pressupost general, que estiguin subjectes al control pressupostari, així com la modalitat i l'abast de control a la qual estiguin subjectes.*

Per decret de 27 de març de 2013 s'ha establert el programa per a l'exercici 2013 d'acord amb el qual FEDA ha quedat subjecta a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat i control d'oportunitat econòmica. Segons es desprèn de la informació analitzada, durant l'exercici fiscalitzat l'entitat va estar sotmesa parcialment a aquests controls. No obstant, a la data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer corresponent.

Economicitat i eficiència de la despesa pública

L'article 36.1 de la LGFP estableix com a finalitats de la gestió de la despesa pública els objectius d'economicitat i eficiència establint per a la seva supervisió i mesura els controls pressupostaris de legalitat, oportunitat econòmica, control financer, control d'eficàcia i control polític.

FEDA té formulada una declaració de la *missió* de l'entitat, en el sentit de descriure el propòsit o la raó de ser de l'organització, complementada amb uns *valors* que descriuen l'objectiu de comportament de l'ens. Igualment, l'entitat té definida i publicitada una estratègia com a forma d'implantar la *missió* esmentada.

L'empresa elabora i fa públics diferents procediments de mesura i seguiment d'indicadors relacionats amb els àmbits dels serveis, tècnics, econòmics, organitzatius, mediambientals i de control, tant quantitatius com qualitatius.

Polítiques i pràctiques medi ambientals

Les polítiques que duen a terme les entitats integrants del sector públic poden tenir impacte en el medi ambient el qual, als efectes de l'abast de la fiscalització del Tribunal, pot comportar la necessitat d'introduir en els comptes que es reten, costos, passius o provisions per atendre a les contingències derivades de les seves actuacions o poden comportar la desvalorització de béns i altres actius de l'entitat.

FEDA, atenent a les competències legalment atribuïdes que gestiona, desenvolupa activitats que poden tenir efectes rellevants sobre el medi ambient.

La parapública té definides polítiques de sostenibilitat, formulats compromisos i previstes actuacions envers la minimització de l'impacte ambiental de les seves actuacions.

En aquest sentit, FEDA disposa d'un estudi de sostenibilitat de l'impacte ambiental de la xarxa elèctrica existent i, derivat del mateix, un pla de vigilància en les operacions d'explotació i manteniment de les línies elèctriques, així com té establertes pràctiques i procediments en la gestió de la vegetació de les zones d'influència de les línies elèctriques.

Així mateix, en l'exercici 2011 va concloure l'informe "*Estudi dels impactes ambientals i propostes de millora ambiental en l'aprofitament hidroelèctric*", i anualment es fa un seguiment/actualització de les propostes derivades de dit informe.

Igualment, elabora i fa públics diferents indicadors relacionats amb l'impacte mediambiental de la seva activitat, tant de la vessant dels projectes d'inversió com des de l'òptica de la producció i distribució energètica i de la vessant de l'activitat administrativa.

2.7. Evolució de les magnituds i ratis principals

Es presenta a continuació l'evolució de les magnituds i ratis principals de la gestió economicofinancera de l'entitat:

Resum pressupost inicial d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Pressupost 2008	Pressupost 2009	Pressupost 2010 (*) (**)	Pressupost 2011 (*) (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013
5. Ingressos patrimonials	54.782.649	64.603.658	59.156.564	64.603.658	58.463.895	60.228.964
Ingressos corrents	54.782.649	64.603.658	59.156.564	64.603.658	58.463.895	60.228.964
8. Actius financers	9.402.390	2.210.839	-	2.210.839	-	-
9. Passius financers	10.218.680	13.482.591	12.628.976	13.482.591	21.777.615	20.054.058
Ingressos de capital	19.621.070	15.693.430	12.628.976	15.693.430	21.777.615	20.054.058
Total ingressos	74.403.719	80.297.088	71.785.540	80.297.088	80.241.510	80.283.022

(*) Pròrroga pressupostària

(**) Tal i com s'explica a l'informe corresponent el pressupost inicial retut per l'entitat difereix de l'aprovat per la Llei de pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA

(Imports en euros)

Resum pressupost inicial de despeses

Pressupost de despeses	Pressupost 2008	Pressupost 2009	Pressupost 2010 (*) (**)	Pressupost 2011 (*) (**)	Pressupost 2012	Pressupost 2013
1. Despeses de personal	5.284.681	5.494.131	5.494.131	5.671.672	5.893.747	5.893.355
2. Consum de béns corrents i serveis	28.254.709	44.432.631	44.432.630	44.432.630	40.522.628	40.347.002
3. Despeses financeres	325.000	710.621	710.621	710.621	692.901	740.171
Despeses corrents	33.864.390	50.637.383	50.637.382	50.814.923	47.109.276	46.980.528
6. Inversions reals	36.275.521	25.243.811	15.620.400	8.920.400	29.702.815	28.953.329
7. Transferències de capital	4.169.909	4.286.894	-	-	1.983.058	1.828.873
9. Passius financers	93.899	129.000	129.000	-	1.446.361	2.520.292
Despeses de capital	40.539.329	29.659.705	15.749.400	8.920.400	33.132.234	33.302.494
Total despeses	74.403.719	80.297.088	66.386.782	59.735.323	80.241.510	80.283.022

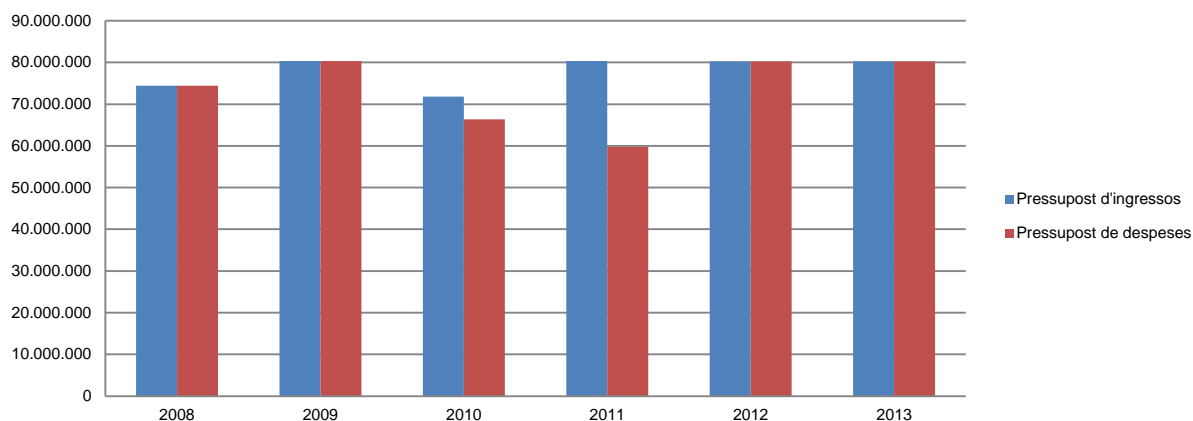
(*) Pròrroga pressupostària

(**) Tal i com s'explica a l'informe corresponent el pressupost inicial retut per l'entitat difereix de l'aprovat per la Llei de pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA

(Imports en euros)

Evolució del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA

(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost d'ingressos

Pressupost d'ingressos	Liquidat 2008	Liquidat 2009	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013
5. Ingressos patrimonials	52.813.301	54.239.793	55.021.985	54.566.132	56.942.589	58.482.709
Ingressos corrents	52.813.301	54.239.793	55.021.985	54.566.132	56.942.589	58.482.709
9. Passius financers	250.608	302.397	294.631	14.285.186	283.583	8.463.625
Ingressos de capital	250.608	302.397	294.631	14.285.186	283.583	8.463.625
Total ingressos	53.063.909	54.542.190	55.316.616	68.851.318	57.226.172	66.946.334

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA

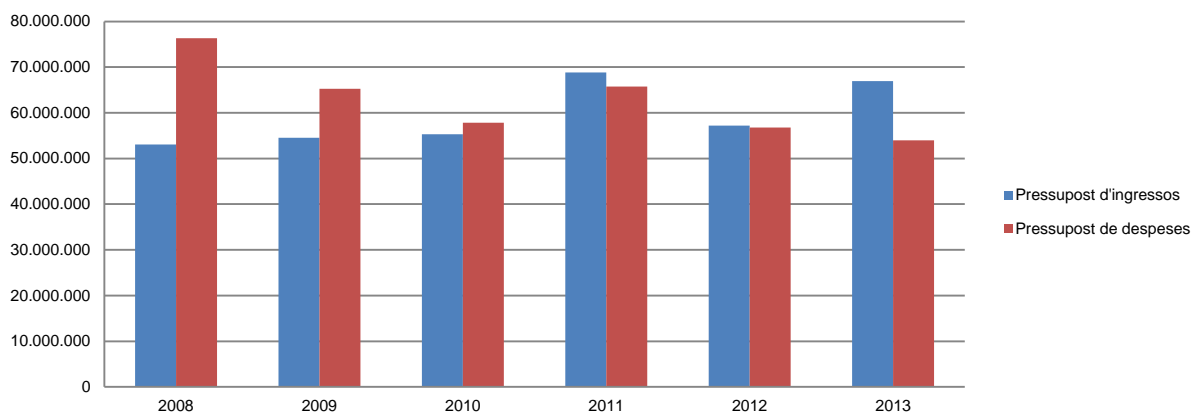
(Imports en euros)

Resum de la liquidació del pressupost de despeses

Pressupost de despeses	Liquidat 2008	Liquidat 2009	Liquidat 2010	Liquidat 2011	Liquidat 2012	Liquidat 2013
1. Despeses de personal	4.922.541	5.206.206	5.727.269	5.612.956	5.504.321	5.594.757
2. Consum de béns corrents i serveis	28.866.628	32.981.281	37.557.095	38.067.313	39.407.985	36.116.083
3. Despeses financeres	-	17.375	82.793	255.617	347.037	215.150
Despeses corrents	33.789.169	38.204.862	43.367.157	43.935.886	45.259.343	41.925.990
6. Inversions reals	35.312.610	23.814.307	12.925.738	8.703.063	10.009.880	4.791.040
7. Transferències de capital	6.865.840	3.016.491	1.357.520	2.134.005	13.815	2.822.420
8. Actius financers	263.176	-	-	-	-	2.743.665
9. Passius financers	138.545	206.380	192.137	11.005.590	1.489.709	1.723.378
Despeses de capital	42.580.171	27.037.178	14.475.395	21.842.658	11.513.404	12.080.503
Total despeses	76.369.340	65.242.040	57.842.552	65.778.544	56.772.747	54.006.493

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

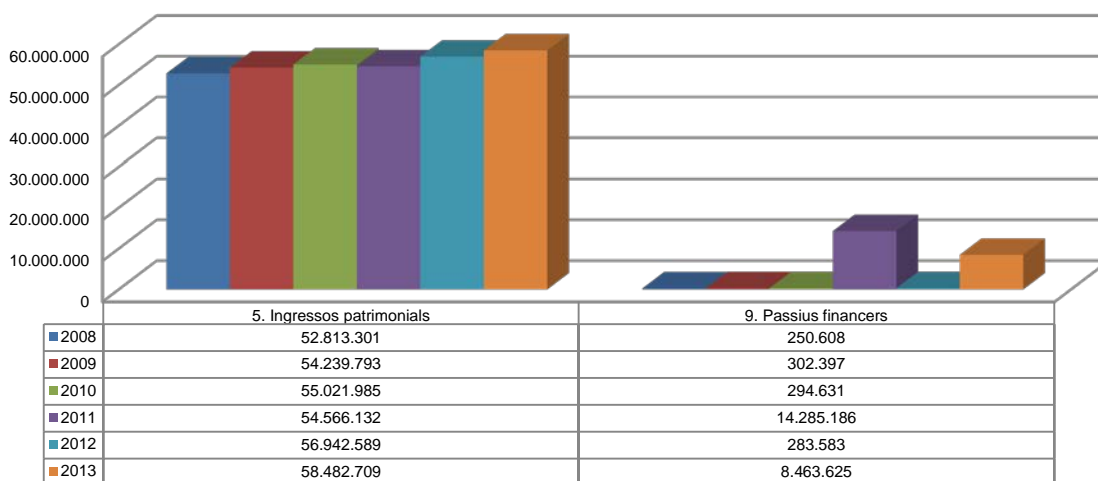
Evolució liquidació del pressupost

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

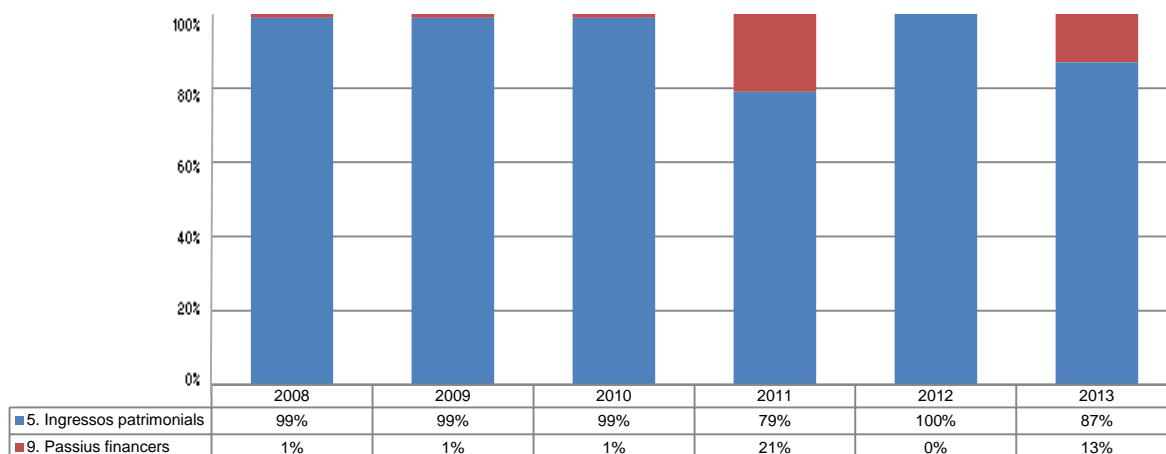
La distribució de les liquidacions d'ingressos i despeses dels darrers exercicis es representa gràficament en els quadres següents:

Liquidació pressupost ingressos valor absolut

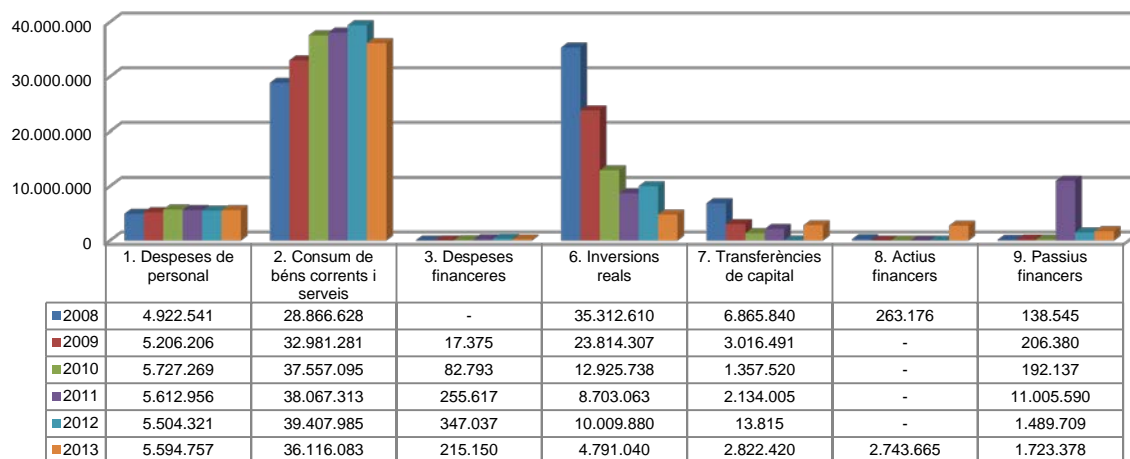
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost ingressos valor relatiu

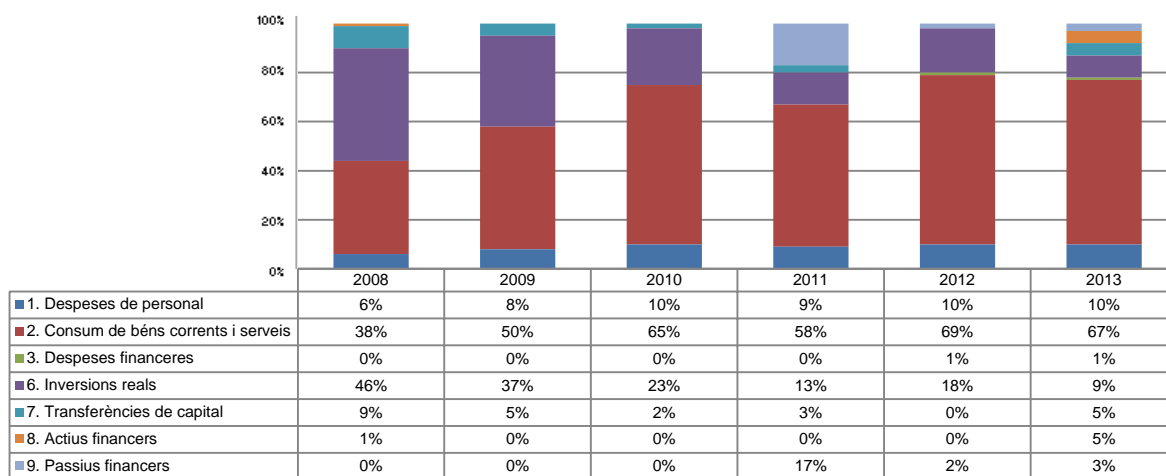
Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA

Liquidació pressupost despeses valor absolut

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

Liquidació pressupost despeses valor relatiu

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA

Resultat pressupostari i romanent de tresoreria

Es presenta a continuació l'evolució del resultat pressupostari:

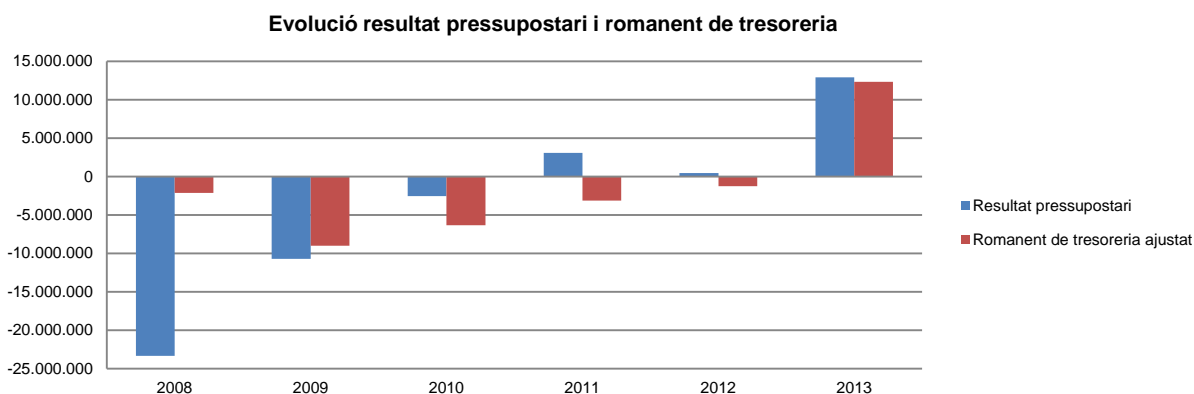
Descripció	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Total ingressos liquidats	53.063.909	54.542.190	55.316.616	68.851.318	57.226.172	66.946.334
Total despeses liquidades	76.369.340	65.242.040	57.842.552	65.778.544	56.772.747	54.006.493
Resultat pressupostari	-23.305.431	-10.699.850	-2.525.936	3.072.774	453.425	12.939.841

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

La variació i evolució del romanent de tresoreria considerant, en cas que n'hi hagi, aquelles incidències més significatives detectades i indicades en els corresponents informes de fiscalització presenta el següent detall:

Descripció	RT Ajustat 2008	RT Ajustat 2009	RT Ajustat 2010	RT Ajustat 2011	RT Ajustat 2012	RT Ajustat 2013
1. (+) Drets pendents de cobrament	3.371.982	2.917.033	5.167.677	5.548.327	6.418.674	6.350.944
2. (-) Obligacions pendents de pagament	-14.972.053	-13.242.593	-11.833.852	-13.249.428	-10.737.347	-9.837.889
3. (+) Fons líquids	9.471.916	1.344.525	353.610	4.604.716	3.077.416	15.844.502
Romanent de tresoreria total (1-2+3)	-2.128.155	-8.981.035	-6.312.565	-3.096.385	-1.241.257	12.357.557
I. Romanent de tresoreria afectat	-	-	-	-	-	-
II. Romanent de tresoreria no afectat	-2.128.155	-8.981.035	-6.312.565	-3.096.385	-1.241.257	12.357.557
Romanent de tresoreria total (1-2+3)=(I+II)	-2.128.155	-8.981.035	-6.312.565	-3.096.385	-1.241.257	12.357.557

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA
(Imports en euros)

Indicadors i ratis

Indicadors pressupostaris			Exercici 2009	Exercici 2010	Exercici 2011	Exercici 2012	Exercici 2013
Grau de modificacions del pressupost (La proximitat al 0% mostra una menor necessitat de modificar les previsions inicials estimades)	=	$\frac{\text{Modificacions del pressupost}}{\text{Previsions inicials}}$	42,0%	26,9%	44,8%	8,9%	7,3%
Grau de liquidació de drets (Mostra el grau de realització dels ingressos previstos. La proximitat al 100% indica una bona previsió d'ingressos)	=	$\frac{\text{Drets liquidats}}{\text{Previsions definitives d'ingressos - Incorporació del romanent de tresoreria}}$	84,1%	77,1%	85,7%	71,3%	77,7%
Grau de liquidació d'obligacions (Mostra el grau de realització de les despeses previstes. No hauria d'excedir el 100%)	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades}}{\text{Previsions definitives de despeses}}$	57,2%	68,6%	76,1%	65,0%	62,7%
% que representen les despeses de personal (% que representen les despeses de personal sobre el total de despeses de l'exercici)	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 1}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	8,0%	9,9%	8,5%	9,7%	10,4%
% que representen les despeses corrents (% que representen les despeses en béns corrents i serveis de titularitat de l'entitat sobre el total de despeses de l'exercici)	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 2}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	50,6%	64,9%	57,9%	69,4%	66,9%
% que representa les despeses per transferències corrents	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 4}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Esforç inversor (% de despeses que corresponen a la realització d'inversions en l'exercici. La realització d'inversions es troba relacionada amb l'adquisició, ampliació, conservació o millora de les infraestructures i béns de capital)	=	$\frac{\text{Obligacions liquidades capítol 6}}{\text{Obligacions liquidades totals}}$	36,5%	22,3%	13,2%	17,6%	8,9%
Estalvi brut (El seu valor ha de ser positiu. Capacitat dels ingressos corrents per finançar despeses de capital)	=	$\frac{\text{Drets liquidats operacions corrents - obligacions liquidades op. corrents}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	29,6%	21,2%	19,5%	20,5%	28,3%
Estalvi net (El seu valor ha de ser positiu. Un valor negatiu indica que no es disposa de recursos corrents suficients per finançar l'amortització del deute formalitzat)	=	$\frac{\text{Drets liquidats operacions corrents - obligacions liquidades op. corrents - passius financers}}{\text{Drets liquidats operacions corrents}}$	29,2%	20,8%	-0,7%	17,9%	25,4%
Autonomia (Capacitat de finançament sense transferències externes. No inclosos capítols 4 i 7)	=	$\frac{\text{Drets liquidats totals - transferències}}{\text{Drets liquidats totals}}$	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Autonomia fiscal (Capacitat de finançament amb els tributs liquidats)	=	$\frac{\text{Drets liquidats tributs (cap. 1, 2 i 3)}}{\text{Drets liquidats totals}}$	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ratis de liquiditat			Exercici 2009	Exercici 2010	Exercici 2011	Exercici 2012	Exercici 2013
Fons de maniobra (Hauria de tenir valor positiu)	=	$\frac{\text{Actiu corrent - Passiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	-10.806.802	-13.425.949	-1.528.377	-636.060	10.933.587
Rati de liquiditat (El valor hauria de fluctuar entre el 150% i 200%)	=	$\frac{\text{Actiu corrent}}{\text{Passiu corrent}}$	43,4%	40,5%	88,9%	94,6%	183,9%
Rati de tresoreria (Valor pròxim al 100%)	=	$\frac{\text{Efectiu i altres actius líquids equivalents}}{\text{Passiu corrent}}$	7,0%	1,6%	33,5%	25,9%	69,8%

Font: Elaboració pròpia a partir d'informació de FEDA (Imports en euros)

3. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS

Altres aspectes a destacar

- El romanent de tresoreria de l'entitat incorpora obligacions pendents de pagament les quals, atès que tindran reflex pressupostari en exercicis posteriors i atenent el disposat en el PGCP, no han de figurar en el càlcul del referit romanent. Aquest fet implica que el romanent de tresoreria retut s'hagi d'incrementar en 3.187.425 euros, fent un total de 12.357.557 euros. (nota 2.4)

4. OBSERVACIONS I RECOMANACIONS D'ANYS ANTERIORS

Les observacions i recomanacions formulades en exercicis anteriors, que deriven de fets que segueixen pendents o de pràctiques que s'han mantingut en aquest exercici, amb les corresponents matisacions o actualitzacions en el cas que n'hi hagi, es recullen a continuació:

Relatives a la comptabilitat pública

- El Pla general de comptabilitat pública del Principat d'Andorra és d'obligatori compliment, en els termes previstos per la Llei general de les finances públiques. FEDA ha efectuat per a l'exercici 2013, una presentació dels estats i comptes anuals segons preveu el Pla general de comptabilitat pública. Tanmateix, durant l'exercici, no utilitza les parts segona i tercera del pla en la seva integritat, és a dir, la totalitat del quadre de comptes i les definicions i relacions comptables, previstes en el mateix. (nota 2.3)
- Les compres dels materials no associades inicialment a un projecte s'administren pels magatzems de l'entitat i no s'imputen al pressupost fins al moment de ser consumides, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. (nota 2.3.3)
- L'entitat ha formalitzat en l'exercici un endeutament i en manté de formalitzats en exercicis precedents, els quals no han estat expressament aprovats en l'articulat de les lleis de pressupost contravenint-se, d'aquesta manera, el que disposa l'article 52 de la LGFP. (nota 2.3.9)
- L'entitat ha donat el tractament de despeses del pressupost a aquelles operacions meritades que es trobaven pendents de liquidar. Atenent al principi d'anualitat regulat a l'article 14 de la LGFP, aquestes operacions han de ser imputades al pressupost de l'exercici en el qual es reconeixen. L'import d'aquestes operacions és de 794.875 euros. Conseqüència de la pràctica incorrecta que s'ha descrit, aquesta quantitat figura com a pendent de pagament a l'estat del romanent de tresoreria, quan no era procedent. (notes 2.3.10 i 2.4)

Altres aspectes a destacar

- Per decret de 27 de març de 2013 s'ha establert el programa de control per a l'exercici 2013 d'acord amb el qual FEDA ha quedat subjecta a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat i control

d'oportunitat econòmica. A data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer corresponent. (nota 2.6)

5. CONCLUSIONS

De les verificacions efectuades d'acord amb procediments d'auditoria es desprèn que, excepte per les conseqüències que es deriven de les observacions contingudes en els apartats 3 i 4, els comptes anuals sotmesos a fiscalització expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera de Forces Elèctriques d'Andorra a 31 de desembre de 2013, dels resultats de les seves operacions i dels recursos obtinguts i aplicats, i de l'execució del pressupost d'ingressos i despeses corresponents a l'exercici anual acabat en la mateixa data i contenen, juntament amb la memòria que els acompanya, la informació necessària i suficient per la seva interpretació i comprensió adequada, de conformitat amb els principis i normes comptables generalment acceptats recollits a la LGFP i al PGCP, i guarden uniformitat amb els aplicats en l'exercici anterior.

També es desprèn que, excepte pels aspectes descrits en el cos de l'informe, FEDA ha complert de forma raonable amb la legislació bàsica relativa a l'administració i control dels fons públics que li és aplicable per l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2013.

6. AL·LEGACIONS

D'acord amb allò que preveuen els articles 3 i 10 de la Llei del Tribunal de Comptes es va trametre a Forces Elèctriques d'Andorra el present informe per tal que pogués presentar les al·legacions que considerés oportunes.

Es transcriu a continuació la resposta rebuda:

TRIBUNAL DE COMPTES
Sr. Carles SANTACREU COMA
President
Carrer Dr. Vilanova, 15-17
Seu del Nou Consell General
Planta -3
AD500 ANDORRA LA VELLA

Ref.: núm. 5831/2014 – DPC EI/am

Encamp, 3 de novembre del 2014

Distingit senyor,

Amb el seu escrit de 9 d'octubre, hem rebut l'informe corresponent als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2013 de FEDA.

Amb la present em plau adjuntar-vos un document amb les nostres al·legacions a l'esmentat informe.

Aprofito l'avinentsa per a saludar-vos ben atentament.

A. MOLES
Director General

AL·LEGACIONS A L'INFORME DEL TRIBUNAL DE COMPTES TANCAMENT EXERCICI 2013

Versió 1.2

Octubre 2014

Índex

1. INTRODUCCIÓ	3
2. AL·LEGACIONS I JUSTIFICACIONS	4
1. Càlcul del romanent de tresoreria	4
2. Aplicació del Pla general de comptabilitat pública.....	4
3. Compres de material	5
4. Endeutament formalitzat sense autorització legal expressa.....	6
5. Factures pendents de rebre a la data del tancament	7
6. Manca de control pressupostari	7

1. INTRODUCCIÓ

En aquest document es presenten les al·legacions i justificacions en referència a l'informe del Tribunal de Comptes d'Andorra, relatiu als treballs de fiscalització corresponents al tancament de l'exercici 2013, de Forces Elèctriques d'Andorra, tal i com és preveu a la Llei del Tribunal de Comptes.

El següent apartat, està estructurat en el mateix ordre que els punts 3 i 4 de l'esmentat informe, que recullen les observacions i recomanacions formulades pel Tribunal de Comptes.

2. AL·LEGACIONS I JUSTIFICACIONS

1. Càlcul del romanent de tresoreria

El romanent de tresoreria de l'entitat incorpora obligacions pendents de pagament les quals, atès que tindran reflex pressupostari en exercicis posteriors i atenent el disposat en el PGCP, no han de figurar en el càlcul del referit romanent. Aquest fet implica que el romanent de tresoreria retut s'hagi d'incrementar en 3.187.425 euros, fent un total de 12.357.557 euros. (nota 2.4).

Respecte a aquesta observació, hem procedit a corregir el quadre de romanent de tresoreria segons la recomanació del Tribunal de Comptes.

2. Aplicació del Pla general de comptabilitat pública

El Pla general de comptabilitat pública del Principat d'Andorra és d'obligatori compliment, en els termes previstos per la Llei general de les finances públiques. FEDA ha efectuat per a l'exercici 2013, una presentació dels estats i comptes anuals segons preveu el Pla general de comptabilitat pública. Tanmateix, durant l'exercici, no utilitza les parts segona i tercera del pla en la seva integritat, és a dir, la totalitat del quadre de comptes i les definicions i relacions comptables, previstes en el mateix. (nota 2.3).

Els quadres de comptes utilitzats per FEDA es van originar l'any 1988, abans de l'aprovació del Pla general de comptabilitat pública, de 27 de gener de 1999 (PGCP) i segueixen des de llavors el Pla comptable francès i per això la nomenclatura utilitzada no coincideix del tot amb la del PGCP.

Nogensmenys, les relacions comptables han estat ajustades al PGCP des de la seva aplicació respectant les definicions que figuren en la tercera part del PGCP, malgrat la utilització d'una nomenclatura de comptes diferent.

Així doncs, considerant també el que s'exposa als punts 12 i 16 de l'apartat d'Introducció del Decret del Pla General de comptabilitat pública, on es fa menció que en el mateix només es defineixen les relacions i definicions més comuns sense esgotar

totes les possibilitats, i que el Pla pretén ser flexible i que no s'ha d'entendre com un reglament rígid. FEDA donat que es compleix amb el Principis comptables públics, els grans grups dels quadres de comptes, les definicions i relacions comptables, així com les normes d'elaboració dels Comptes anuals i les normes de valoració, no ha considerat prioritària la necessitat d'adaptar la nomenclatura.

3. Compres de material

Les compres dels materials no associades inicialment a un projecte s'administren pels magatzems de l'entitat i no s'imputen al pressupost fins al moment de ser consumides, contràriament al requerit a l'article 31 de la LGFP. (nota 2.3.3).

Les compres de material de magatzem d'ús freqüent que s'empren en petits projectes de la xarxa de distribució de FEDA, no s'imputen en el moment de la compra ja que no estan afectats a un projecte en concret, sinó que responen a la gestió habitual d'un magatzem com el de FEDA, que ha de disposar d'estocs mínims de cada un d'aquests materials per tenir-ne disponibilitat en tot moment, a fi de no endarrerir la capacitat de resposta davant de noves demandes de clients o en el cas d'avaries i operacions de manteniment.

Per altra part, aquests materials poden ser liquidats en 4 posicions (14 subconceptes pressupostaris diferents) en el moment del seu consum dins un projecte d'inversió o ordre de manteniment. Aquestes possibles imputacions pressupostàries són:

1. Inversions a càrrec de FEDA (subconceptes 60349, 60350, 60351 i 60352)
2. Inversions a càrrec de client (subconceptes 60366, 60367, 60368 i 60369)
3. Manteniment a càrrec de FEDA o a demanda de clients (subconceptes 21340, 21350, 21360, 21370 i 21392)
4. Reparacions per avaries (subconcepte 21391)

No és possible conèixer, en el moment de comprar el material destinat a cobrir l'estoc mínim de magatzem, quina serà la seva imputació definitiva. És per aquest motiu, que es liquida en el moment de realitzar la sortida del material de magatzem. No obstant, el que si es respecta és la fase de proposta de despesa on s'efectua la reserva condicional de crèdit pressupostari per l'import estimat, i la fase d'autorització on es

proposa, si s'escau, al Consell d'Administració de FEDA la compra per la seva aprovació amb el corresponent informe de fiscalització de la intervenció general.

4. Endeutament formalitzat sense autorització legal expressa

L'entitat ha formalitzat en l'exercici un endeutament i en manté de formalitzats en exercicis precedents, els quals no han estat expressament aprovats en l'articulat de les lleis de pressupost contravenint-se, d'aquesta manera, el que disposa l'article 52 de la LGFP. (nota 2.3.9).

Els darrers anys, FEDA en la seva memòria de pressupost anual està presentant un Pla d'inversions pel desenvolupament del negoci i del sector a mig i llarg termini, que requereix avui un gran esforç en recursos econòmics. FEDA per fer front a aquestes inversions incorpora endeutament en els seus pressupostos, ja que:

1. disposa de suficient capacitat de generació de fluxos de caixa per fer front a l'endeutament previst
2. presenta una situació patrimonial que a l'incorporar un endeutament a llarg termini no li suposa cap tensió o desequilibri financer.

En l'Avantprojecte de pressupost 2013, com en els anteriors, FEDA ha incorporat endeutament per equilibrar el seu pressupost, i aquestes partides han estat incloses en el capítol 9-Passius Financers. Concretament per l'exercici 2013, l'import que reflectien els quadres pressupostaris aprovats i publicats al BOPA del 13 de desembre del 2012, era de 20.054.058 euros.

No obstant això, és cert, que a l'article 25 de la Llei de pressupost 2013, només parla de l'endeutament de Govern, no fent-se cap menció explícita de l'endeutament de FEDA.

Atès aquest fet, FEDA per esmenar aquesta situació de cara a la Llei de Pressupost 2014, ja va proposar juntament amb la memòria d'Avantprojecte de Pressupost 2014, un articulat de la Llei on s'inclogui dins de les "Operacions d'endeutament" el deute de l'ens de manera explícita.

5. Factures pendents de rebre a la data del tancament

L'entitat ha donat el tractament de despeses del pressupost a aquelles operacions meritades que es trobaven pendents de liquidar. Atenent al principi d'annualitat regulat a l'article 14 de la LGFP, aquestes operacions han de ser imputades al pressupost de l'exercici en el qual es reconeixen. L'import d'aquestes operacions és de 794.875 euros. Conseqüència de la practica incorrecta que s'ha descrit, aquesta quantitat figura com a pendent de pagament a l'estat del romanent de tresoreria, quan no era procedent. (notes 2.3.1 o i 2.4).

Les factures pendents de rebre a 31 de desembre de 2013 que corresponien a despeses meritades durant l'exercici i per les quals es va rebre la factura abans del 31 de gener del 2014, es van liquidar en el pressupost de l'exercici 2014, tal com ho estableix l'article 14 de la Llei general de les finances públiques, modificat per la Llei 6/2006, de 21 de febrer de 2006.

No obstant això, aquelles factures que estaven pendents de rebre a 31 de gener de 2014 i que corresponien a despeses meritades comptablement en l'exercici 2013, atenent als criteris comptables, del Pla General de comptabilitat pública, en concret al "Principi de prudència", el de "Principi de meritació" i el "Principi d'imputació de la transacció", es van liquidar en el pressupost 2013 contravenint a l'article 14 de la LLFP que entra en contradicció quan es tracta de les darreres factures de l'any que no es reben durant el següent mes després de tancar l'exercici.

6. Manca de control pressupostari

Per decret de 27 de març de 2013 s'ha establert el programa de control pera l'exercici 2013 d'acord amb el qual FEDA ha quedat subjecta a control pressupostari en les modalitats de control financer, control de legalitat i control Informe de fiscalització de Forces Elèctriques d'Andorra a 31/12/2013 33 d'oportunitat economica. A data de finalització del treball de camp corresponent a aquesta fiscalització, el Tribunal no havia tingut accés a l'informe de control financer corresponent. (nota 2.6).

A la data de finalització del control de camp corresponent a l'auditoria del Tribunal de Comptes de l'exercici 2013, la Intervenció general de Govern no havia finalitzat encara els informes de control financer corresponents a l'exercici 2013 i ,per això, no s'han pogut posar a la disposició del Tribunal de Comptes.

Redactat per Eva Iglesias
Directora de Planificació i Control

24/10/2014

Aprovat per Albert Moles
Director General

24/10/2014

7. OBSERVACIONS COMPLEMENTÀRIES

El Tribunal de Comptes ha analitzat les al·legacions presentades i entén que no modifiquen els plantejaments evocats en el cos de l'informe, ni aporten cap informació complementària que permeti modificar les observacions i conclusions a les quals ha arribat el Tribunal després de l'examen de la documentació aportada durant els treballs de camp.